

PROGRAM PROFILAKTYKI W GIMNAZJUM NR 2 W CZERWIONCE - LESZCZYNACH

1.Podstawy prawne funkcjonowania szkolnego programu profilaktyki

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art. 72;
- Konwencja Praw Dziecka - art. 3, 19;
- Ustawa o systemie oświaty;
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. ;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. (Dz. U. Nr 51 poz. 458) w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. (Dz. U. Nr 10 poz. 96) w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 stycznia 2001 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 13, poz. 110); i 7 stycznia 2003r.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 stycznia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych publicznych poradni specjalistycznych oraz ramowego statutu tych poradni (Dz. U. Nr 13 poz. 109); oraz 11 grudnia 2003r.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w dziedzinie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112 poz.537);

2. Diagnoza zachowań uczniów w obrębie szkoły

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w zakresie agresji, przemocy i innych negatywnych zachowań stwierdzono, że miały miejsce 3 pobicia, 1 czyn lubieżny, 7 przypadków wążania kleju, 3 kradzieże z włamaniem. Wymienione przypadki zgłoszono na policję, która w dalszym postępowaniu kierowała sprawy do sądu. Do tej pory zgłoszono 18 wniosków. W opinii prawie wszystkich objętych ankietowaniem uczniów w szkole zdarzają się przypadki:

- agresji i przemocy (często – 44%, rzadko- 55%)
- używania wulgarnych słów i obrażania innych (często – 94%, rzadko- 6%)
- kradzieży (często – 19%, rzadko- 65%)
- spożywania alkoholu (często – 10%, rzadko- 55% nigdy –35%)
- palenia papierosów (często – 92%, rzadko- 6%)
- zażywania narkotyków (często – 11%, rzadko- 37%, nigdy- 52%)
- wymuszania lub wyłudzenia pieniędzy i innych przedmiotów (często – 29%, rzadko- 47%, nigdy-24%)

Zdaniem 13% procent objętych badaniem występują inne podobne sytuacje typu: wążanie kleju, zaczepianie bez powodu, bójki przed szkołą w dniu dyskoteki, pobicia, groźby. W bieżącym roku szkolnym trzech uczniów(0,6%) zakwalifikowano jako niedostosowanych społecznie z powodu wążania kleju, włamań, rozbojów, kradzieży i wymuszeń, a 12 uczniów(2,5%) jako zagrożonych niedostosowaniem (rodziny dysfunkcyjne i patologiczne).

3. Cel główny szkolnego programu profilaktyki

Szkoła bezpieczna , przyjazna uczniowi i wolna od przemocy , agresji i uzależnień.

4. Cele szczegółowe wynikające z diagnozy do realizacji w klasach I-III w latach 2003-2006

- zapewnienie warunków bezpiecznego przebywania dziecka w szkole
- zapobieganie i przeciwdziałanie różnym formom uzależnień: narkomania, alkoholizm, palenie papierosów
- przeciwdziałanie niebezpieczeństwu zarażenia się chorobami przenoszonymi drogą płciową, wirusem HIV oraz chorobą AIDS
- propagowanie idei zdrowego stylu życia w oparciu o sport i aktywny wypoczynek bez używek
- pełniejsza realizacja obowiązku szkolnego

5. Adresaci i uczestnicy szkolnego programu profilaktyki oraz ich zadania

- 1) uczniowie – działania profilaktyczne dostosowano do specyficznych problemów poszczególnych grup uczniów
 - a) wszyscy uczniowie szkoły – uczestniczą we wszystkich przedsięwzięciach realizowanych przez nauczycieli i wychowawców na terenie szkoły zgodnie z przyjętym programem wychowawczym i programem profilaktyki
 - b) uczniowie, u których stwierdzono sporadyczne problemy związane z realizacją obowiązku szkolnego, paleniem tytoniu lub skłonnościami do agresji i przemocy - uczestniczą we wszystkich przedsięwzięciach realizowanych przez nauczycieli i wychowawców na terenie szkoły zgodnie z przyjętym programem wychowawczym i programem profilaktyki oraz pracują indywidualnie pod opieką pedagoga (treningi, spotkania indywidualne, kontrola frekwencji, pomoc dydaktyczna).

- c) uczniowie zagrożeni niedostosowaniem społecznym – po rozpoznaniu ich problemów pod kierunkiem pedagoga za zgodą ich rodziców kierowani będą do specjalistycznych ośrodków i instytucji wspomagających proces wychowawczy (Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, poradnie uzależnień, MOPS, kuratorzy sądowi, Sąd Rodzinny, Policja)
- 2) nauczyciele
- a) wszyscy pracownicy szkoły osobistym przykładem, postawą etyczną, moralną zachęcają młodzież do postępowania zgodnego z przyjętymi zasadami i normami współżycia
 - b) wychowawcy znają swoich uczniów, potrafią rozpoznać ich problemy i interweniować w sytuacjach problemowych
 - c) systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie dydaktyki, wychowanie i profilaktyki
 - d) potrafią współpracować z młodzieżą i rodzicami budując autorytet własny i szkoły
 - e) wyznaczają wspólnie z rodzicami i uczniami wartości graniczne w postępowaniu na terenie szkoły (wynikające z WSO i aktów normatywnych) oraz konsekwencji wynikających z łamania
- 3) rodzice
- a) współtworzą program profilaktyki
 - b) ściśle współpracują z nauczycielami i wychowawcami w rozwiązywaniu konfliktów klasowych i szkolnych
 - c) dzieci dysfunkcyjnych współpracują aktywnie ze szkołą i instytucjami wspomagającymi w przełamywaniu problemów ich dzieci
 - d) uczestniczą w szkoleniach, pogadankach i spotkaniach organizowanych przez szkołę podnosząc swą wiedzę i umiejętności wychowawcze,
 - e) podnoszą wiedzę na temat szkodliwości używek i rozpoznawania objawów zażywania narkotyków

Szczegółowy plan pracy szkolnego programu profilaktyki

– cele i zadania do realizacji w roku szkolnym 2004/2005

Cel	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Ewaluacja	Terminy realizacji
Zapewnienie warunków bezpiecznego przebywania dziecka w szkole	Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole oraz w życiu codziennym. Uświadomienie zagrożeń związanych z terroryzmem i przemocą.	Zapoznanie i przypomnienie uczniom "Procedury postępowania nauczycieli i metod współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością oraz demoralizacją w Gimnazjum nr 2"	wychowawcy	zapis w dokumentacji wychowawcy klasy	wrzesień październik
		Przeprowadzenie pogadarek na lekcjach wychowawczych nt. bhp oraz poszanowania mienia w szkole.	wychowawcy	zapisy w dziennikach lekcyjnych	wrzesień, cały rok
		Przeprowadzenie wśród młodzieży na lekcjach wychowawczych i zajęciach wychowania do życia w rodzinie pogadarek z wykorzystaniem środków audiowizualnych na temat „Agresja i przemoc”	wychowawcy, pedagog, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie	zapisy w dziennikach lekcyjnych, obserwacja	według planów wychowawczych poszczególnych klas i rozkładu materiału
		Kontrola bezpieczeństwa poprzez monitoring (kamery) szkoły	pedagog	obserwacja	cały rok
		Organizacja rozpoczęcia roku szkolnego zapobiegająca zjawisku "fali"	dyrekcja, wychowawcy klas	obserwacja, dokumentacja szkoły	wrzesień
		Zwrócenie szczególnej uwagi na zjawisko "fali" (pogadanki na	dyrekcja, wychowawcy,	obserwacja, dokumentacja	wrzesień

lekcjach wychowawczych)	wszyscy pracownicy szkoły	ja szkoły	
Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I	pedagog, pracownicy PPP	zapisy w dziennikach lekcyjnych, dokumentacja pedagoga	zgodnie z uzgodnionym terminem z PPP
Przeprowadzenie pogadarek na lekcjach wychowawczych, lekcjach WOS nt. zagrożeń związanych z terroryzmem i przemocą	wychowawcy, nauczyciele WOS	zapisy w dziennikach lekcyjnych	wrzesień, według rozkładu materiałów
Aktywne i skuteczne pełnienie dyżurów przez nauczycieli i pracowników szkoły	wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły	kontrola Dyrekcji	cały rok
Organizowanie spotkań na temat agresji i przemocy z pracownikami PPP, Policją dla rodziców	pedagog, funkcjonariusze Policji, pracownicy PPP	dokumentacja szkoły	zgodnie z uzgodnionymi terminami z instytucjami wspomagającymi
Zorganizowanie prelekcji funkcjonariuszy Policji dla rodziców i uczniów na temat: „Skutki łamania prawa przez nieletnich”, „Odpowiedzialność prawna rodziców”	dyrektor, pedagog, funkcjonariusze Policji	dokumentacja szkoły	pedagog Policją

	Współpraca z kuratorami sądowymi, Sądem Rodzinnym i innymi odpowiednimi instytucjami uczniów i rodziców zagrożonych niedostosowaniem	dyrektor, pedagog	dokumentacja pedagoga	cały rok
	Pomoc rodzicom uczniów szczególnie agresywnych (umieszczanie uczniów w Ośrodku dla Dzieci Nadpobudliwych i Agresywnych w Orzeszu)	pedagog	dokumentacja pedagoga	cały rok
	Realizacja elementów programu profilaktyki przeciw przemocy seksualnej "Zły dotyk"	pedagog, pracownicy PPP	dokumentacja pedagoga, zapisy w dziennikach lekcyjnych	zgodnie z uzgodnionym terminem z PPP
	Zorganizowanie zajęć dla uczniów "Radzenie sobie ze swoimi emocjami"	pedagog, pracownicy PPP	dokumentacja pedagoga	zgodnie z uzgodnionym terminem z PPP
	Przypomnienie praw i obowiązków ucznia zgodnie z Konstytucją RP, Konwencją Praw Dziecka (z szczególnym naciskiem na prawo do życia, zakaz tortur, prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego, zakaz dyskryminacji)	wychowawcy	zapisy w dziennikach lekcyjnych	według planów wychowawczych poszczególnych klas
Prawidłowa komunikacja międzyludzka, eliminowanie	Przeprowadzenie lekcji na temat „Konflikty i emocje – jak sobie z nimi radzić, ze szczególnym uwzględnieniem konfliktów w relacji uczeń - uczeń,	wychowawcy, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie	zapisy w dziennikach lekcyjnych	cały rok

wulgarnego słownictwa i niewerbalnych form obrażania innych	uczeń - nauczyciel”, „Zasady prawidłowej komunikacji międzyludzkiej”			
---	--	--	--	--

		Przeprowadzenie zajęć mających na celu doskonalenie umiejętności komunikowania się w grupie	pedagog, pracownicy PPP	dokumentacja	zgodnie z uzgodnionym terminem z PPP
	Realizacja zadań WSO, Programu Wychowawczego, Programu Profilaktyki	Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami WSO, z Programem Profilaktyki, Programem Wychowawczym	wychowawcy	obserwacja	wrzesień
		Przestrzeganie zasad wynikających z WSO	wszyscy pracownicy szkoły	obserwacja	cały rok
Zapobieganie i przeciwdziałanie różnym formom uzależnień: narkomania, alkoholizm, palenie papierosów	Uświadomienie rodzicom negatywnego wpływu używek na organizm dziecka	Prelekcje dla rodziców na temat alkoholizmu, narkomani i palenia papierosów	pedagog, wychowawcy, pracownicy PPP, pracownicy AA, Policji	obserwacja	zgodnie z uzgodnionymi terminami z instytucjami wspomagającymi
	W oparciu o diagnozę uświadomienie rodzicom, uczniom o możliwości skorzystania z pomocy materialnej	Współpraca z OPS, Parafią św. A. Boboli, Polską Akcją Humanitarną	pedagog, wychowawca światlicy	dokumentacja	cały rok
		Informowanie rodziców i uczniów o dostępności (równe szanse dla wszystkich) różnych form pomocy (zajęcia wyrównujące szanse rozwojowe, pedagog szkolny,	wychowawcy, wszyscy nauczyciele	dokumentacja	cały rok

światlica szkolna, biblioteka, instytucje wspomagające)			
--	--	--	--

Przekonywanie uczniów do idei życia bez nałogów	Przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie z wykorzystaniem środków audiowizualnych na tematy: „Palenie tytoniu a fizjologia człowieka”, „Nikotyna legalny narkotyk”, „Kokaina i amfetamina a fizjologia człowieka”, „Alkohol a zdrowie człowieka”	wychowawcy, nauczyciele biologii, chemii, wychowania do życia w rodzinie, higienistka	zapisy w dziennikach lekcyjnych	cały rok
	Realizacja elementów programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”	pedagog, pracownik PPP	zapisy w dziennikach lekcyjnych oraz w dokumentacji pedagoga	cały rok
	Realizacja planu "Drużyna Pierścienia"	xxx	obserwacja, odpowiednia dokumentacja	II semestr
	Zorganizowanie "Teatru profilaktycznego dla uczniów"	xxx	obserwacja	cały rok
	Wyeksponowanie informacji o instytucjach i ich numerach telefonów gdzie można uzyskać pomoc w sytuacjach kryzysowych	pedagog	obserwacja	cały rok

Przeciwdziałanie niebezpieczeństw zarażenia się chorobami przenoszonymi drogą płciową, wirusem HIV oraz chorobą AIDS	Wyrabianie postaw odpowiedzialności za siebie i innych - uświadamianie niebezpieczeństw wynikających z przypadkowych kontaktów seksualnych	Pogadanki na lekcjach wychowawczych, biologii i wychowaniu do życia w rodzinie: „HIV i AIDS- dzuma XX wieku”, „Profilaktyka HIV i AIDS ”, „Choroby przenoszone drogą płciową”, „Bezpieczny seks- nie ”, „Metody i środki antykoncepcyjne ”, „Ważne decyzje”	wychowawcy, nauczyciele biologii, wychowania do życia w rodzinie higienistka	zapisy w dziennikach lekcyjnych	cały rok
		Udostępnianie młodzieży literatury, kaset wideo, broszur informacyjnych	bibliotekarz, pedagog	obserwacja	cały rok
Propagowanie idei zdrowego stylu życia w oparciu o sport i aktywny wypoczynek bez używek	Podnoszenie sprawności fizycznej młodzieży	Udział młodzieży w zajęciach rekreacyjno- sportowych, wycieczkach pieszych i rowerowych, wyjazdach na basen	higienistka, bibliotekarz, nauczyciele wf	obserwacja, dokumentacja	cały rok
		Organizowanie zawodów sportowych (wewnątrz szkolnych i międzyszkolnych)	wychowawcy, nauczyciele wf	sprawozdania, dokumentacja nauczycieli	cały rok
	Zachęcanie młodzieży do	Organizowanie kół zainteresowań zgodnie z potrzebami wynikającymi z	dyrekcja, nauczyciele	dokumentacja szkoły	cały rok

efektywnego spędzania czasu wolnego	przeprowadzonej diagnozy	przedmiotów			
	Uświadomienie uczniom zagrożeń jakie niosą ze sobą współczesne media (internet, telewizja)	wychowawcy, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie	zapisy w dziennikach lekcyjnych	według planów wychowawczych poszczególnych klas, zgodnie z rozkładem materiału	
Motywowanie do podejmowania osobistych wyborów (kierunku kształcenia)	Przeprowadzenie zajęć zawodoznawczych w klasach I, II, III	doradca zawodowy (pracownik PPP), wychowawcy, pedagog	dokumentacja pedagoga, zapisy w dziennikach lekcyjnych	według planów wychowawczych poszczególnych klas, zgodnie z uzgodnionym terminem z PPP	
	Zachęcanie uczniów do udziału w uroczystościach szkolnych	wychowawcy, organizatorzy uroczystości	dokumentacja szkoły	cały rok	
	Zachęcanie uczniów do udziału w różnych formach współzawodnictwa (konkursy)	wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi	obserwacja, dokumentacja szkoły	cały rok	
<i>Pełniejsza realizacja obowiązków</i>	Ścisła kontrola frekwencji uczniów na lekcjach	Spotkania zespołu wychowawczego w celu omówienia i podjęcia odpowiednich działań	zespół wychowawczy	sprawozdania ze spotkań zespołu	cały rok

szkolnego	Pomoc uczniom zagrożonych niedostosowaniem (wagary, oceny niedostateczne, używki) i z dysfunkcjami zdrowotnymi				
		Wszczęcie postępowania administracyjnego w przypadkach braku realizacji obowiązku szkolnego	pedagog, dyrektor	odpowiednia dokumentacja	cały rok
		Konsekwentne stosowanie zasad WSO dotyczących frekwencji	wychowawcy	dokumentacja	cały rok
		Systematyczna kontrola obecności uczniów wagarujących w porozumieniu z rodzicami (indywidualne zeszyty frekwencji, zeszyty obserwacji uczniów, teczki klasowe), informowanie rodziców o nieobecnościach dzieci	wychowawcy, pedagog	analiza dokumentów, obserwacja	cały rok
		Dostosowanie programów nauczania i wychowawczych klas do potrzeb i możliwości ucznia i szkoły	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	dokumentacja szkoły	maj
		Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości ucznia	nauczyciele przedmiotów, wychowawcy	dokumentacja szkoły	cały rok
		Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej	wychowawcy, pedagog	analiza dokumentów, obserwacja	cały rok
		Umożliwienie uczniom korzystania z zajęć wyrównujących szanse edukacyjne	wychowawcy, nauczyciele poszczególnych	dokumentacja	cały rok

	przedmiotów		
Organizacja zajęć indywidualnych dla uczniów z orzeczeniami PPP	dyrektor	dokumentacja szkoły	w miarę potrzeb
Zachęcanie uczniów z dysfunkcjami do korzystania z kół zainteresowań, zajęć sportowych, artystycznych, projektów i prezentacji	wychowawcy, nauczyciele	obserwacja	cały rok
Zorganizowanie zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, rewalidacyjnych	pedagog, przeszkoleni nauczyciele	dokumentacja	według potrzeb, cały rok
Kierowanie w uzgodnieniu z rodzicami uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu i zachowaniu do PPP	wychowawcy, pedagog, nauczyciele j. polskiego, języków obcych, matematyki	dokumentacja	według potrzeb, cały rok
Kierowanie uczniów zagrożonych niedostosowaniem na mocy wyroku sądu do ośrodków wychowawczych, poprawczych	pedagog	dokumentacja szkoły	według potrzeb, cały rok
Kierowanie w uzgodnieniu z rodzicami uczniów z trudnościami dydaktycznymi (wielokrotne powtarzanie klas) do OHP	pedagog	dokumentacja szkoły	według potrzeb, cały rok
Zajęcia z RP nt. "Praca z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się"	pedagog, pracownicy PPP	dokumentacja szkoły	zgodnie z uzgodnionym terminem z PPP

	Wykorzystanie analizy semestralnej z zachowania celem wzmocnienia zachowań pozytywnych i eliminowania zachowań negatywnych	zespół wychowawczy, wychowawcy	obserwacja, dokumentacja szkolna	na początku II semestru
	Wykorzystanie analizy miesięcznych i semestralnych frekwencji uczniów celem podjęcia kroków mających na celu zapobieganie wagarowaniu	pedagog, zespół wychowawczy, wychowawcy	obserwacja, dokumentacja wychowawcy, pedagoga	cały rok
	Uruchomienie punktu informacyjno - doradczego	xxx	obserwacja, dokumentacja szkoły	cały rok
	"Szkoła dla rodziców" -cykl spotkań dla rodziców z pracownikami PPP	pedagog, pracownicy PPP	dokumentacja szkoły	zgodnie z uzgodnionym terminem z PPP
	"Szkoła dla rodziców" - zajęcia z RP z pracownikami PPP	pedagog, pracownicy PPP	dokumentacja szkoły	zgodnie z uzgodnionym terminem z PPP